

**БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра сучаснай беларускай мовы**

Анатацыя да дыпломнай работы
КАНЦЭПТ ‘ШЧАСЦЕ’ Ў МОЎНАЙ КАРЦІНЕ СВЕТУ БЕЛАРУСАЎ

РУБЦОВА Марыя Сяргееўна

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт А. Л. Садоўская

Мінск, 2018

РЭФЕРАТ

Колькасць старонак дыпломнай работы – 50

Колькасць дадаткаў – 2

Колькасць выкарыстаных бібліяграфічных крыніц – 79

Ключавыя словы: лінгвакультуралогія, моўная карціна свету, канцэпт, структура канцэпту, паняццёвая база, пачуццёва-эмпірычная база, асацыятыўнае поле, фальклорна-літаратурны фон, шчасце.

Аб’ект даследавання: канцэпт ‘шчасце’ ў моўнай карціне свету беларусаў.

Прадмет даследавання: структурная арганізацыя канцэпту ‘шчасце’ ў беларускай мове.

Мэта дыпломнай работы – рэканструкцыя і комплексны семантычна-лінгвакультуралагічны аналіз канцэпту ‘шчасце’ ў моўнай карціне свету беларусаў.

Метадалогія і метады даследавання абумоўлены аб’ектам даследавання і спецыфікай матэрыялу, а таксама мэтай і задачамі работы. Асноўныя метады: метады семантычнага, этымалагічнага, кантэкстуальнага і лінгвакультуралагічнага аналізу, апісальна-аналітычны метады, метады і прыёмы сістэмнай класіфікацыі і свабоднага асацыятыўнага эксперыменту. Даследаванне вялося пераважна ў індуктыўным кірунку ад фактычнага матэрыялу да яго сістэматызацыі.

Матэрыялам для даследавання сталі даныя тлумачальных, этымалагічных, сінанімічных і іншых нарматыўных слоўнікаў, асацыятыўнага слоўніка, фразеалагічных і парэміялагічных даведнікаў, зборнікаў афарызмаў і мастацкіх твораў беларускіх паэтаў і пісьменнікаў, вынікі ўласна праведзенага асацыятыўнага эксперыменту.

У дыпломнай рабоце праведзены рэканструкцыя і комплексны семантычна-лінгвакультуралагічны аналіз канцэпту ‘шчасце’ ў моўнай карціне свету беларусаў, у выніку чаго акрэслена структурная арганізацыя (паняццёвая база, пачуццёва-эмпірычная база, фальклорна-літаратурны фон) канцэпту ‘шчасце’ ў беларускай мове.

Практычная значнасць дыпломнай работы заключаецца ў тым, што асноўныя палажэнні, вынікі і сістэматызаваны фактычны матэрыял могуць быць выкарыстаны: 1) пры далейшай распрацоўцы праблем і пытанняў лінгвакультуралогіі і кагнітыўнай лінгвістыкі; 2) пры распрацоўцы спецкурсаў для студэнтаў гуманітарных спецыяльнасцей ў вышэйшых навучальных установах краіны; 3) у практыцы выкладання беларускай мовы іншаземцам.

РЕФЕРАТ

Количество страниц дипломной работы – 50

Количество приложений – 2

Количество использованных библиографических источников – 79

Ключевые слова: лингвокультурология, языковая картина мира, концепт, структура концепта, понятийная база, чувственно-эмпирическая база, ассоциативное поле, фольклорно-литературный фон, счастье.

Объект исследования: концепт ‘счастье’ в языковой картине мира белорусов.

Предмет исследования: структурная организация концепта ‘счастье’ в белорусском языке.

Цель дипломной работы – реконструкция и комплексный семантико-лингвокультурологический анализ концепта ‘счастье’ в языковой картине мира белорусов.

Методология и методы исследования обусловлены объектом исследования и спецификой материала, а также целью и задачами работы. Основные методы: метод семантического, этимологического, контекстуального и лингвокультурологического анализа, описательно-аналитический метод, методы и приемы системной классификации и свободного ассоциативного эксперимента. Исследование велось преимущественно в индуктивном направлении от фактического материала к его систематизации.

Материалом для исследования послужили данные из толковых, этимологических, синонимических и других нормативных словарей, ассоциативного словаря, фразеологических и паремиологических справочников, сборников афоризмов и художественных произведений белорусских поэтов и писателей, результаты проведенного ассоциативного эксперимента.

В дипломной работе проведены реконструкция и комплексный семантико-лингвокультурологический анализ концепта ‘счастье’ в языковой картине мира белорусов, в результате чего установлена структурная организация (понятийная база, чувственно-эмпирическая база, фольклорно-литературный фон) концепта ‘счастье’ в белорусском языке.

Практическая значимость дипломной работы заключается в том, что основные положения, результаты и систематизированный фактический материал могут быть использованы: 1) при дальнейшей разработке проблем и вопросов лингвокультурологии и когнитивной лингвистики; 2) при разработке спецкурсов для студентов гуманитарных специальностей в высших учебных заведениях республики; 3) в практике преподавания белорусского языка иностранцам.

ABSTRACT

The number of the pages of the thesis is 50

The number of applications is 2

The number of used bibliographic sources is 79

Keywords: cultural linguistics, language picture of the world, concept, structure of concept, conceptual framework, sensory-empirical basis, associative field, folklore and literary background, happiness.

The object of study: the concept of 'happiness' in a language picture of the world of the Belarusians.

The subject of study: structural organization and national-cultural characteristics of the concept 'happiness' in the Belarusian language.

The aim of the thesis – Reconstruction and complex semantic analysis of cultural linguistic concept 'happiness' in a language picture of the world of the Belarusians.

Methodology and research methods were determined by the object of the study and specificity of the material, as well as the purpose and objectives of the work. The leading methods of investigation were the following: the method of semantic, etymological, context and cultural linguistic analysis, descriptive and analytical method, the methods and techniques of continuous sampling and free association experiment. The study was conducted mainly in the inductive direction of the actual material to its systematization.

The material for the study was compiled using a continuous sample of explanatory, etymological, synonymous and other standard dictionaries, associative vocabulary, phraseology and paroemia reference books, collections of aphorisms and literary works of Belarusian poets and writers, the actual results of the experiment conducted by the association.

The research paper conducted a comprehensive reconstruction and semantically-cultural linguistic analysis concept 'happiness' in a language picture of the world of the Belarusians, whereby outlined the structural organization (conceptual framework, sensory-empirical basis, folklore and literary background) and the national and cultural characteristics of the concept 'happiness' in the Belarusian language.

The practical significance of the thesis is that the main provisions of the results and systematized factual material can be used: 1) during further development of issues and questions of cultural linguistics and cognitive linguistics; 2) the development of special courses and seminars for students of the humanities in higher education institutions of the country; 3) in the practice of teaching Belarusian language to foreigners.